24/02/2024

Άγιος Κύριλλος Αλεξανδρείας: Η παρηγοριά της επίκλησης του Θεού

/ Πνευματικά Αποσπάσματα

Του Αγίου Πατέρα μας
Κυρίλλου Αρχιεπισκόπου Αλεξανδρείας
Υπόμνημα στους Ψαλμούς

Συνέχεια από εδώ: http://www.pemptousia.gr/?p=392956

Ψαλμός 4ος

Στίχος 1. «Στο τέλος, με ύμνους. Ψαλμός της ωδής του Δαβίδ».

Τον τρίτο ψαλμό τον συνέταξε ο μακάριος Δαβίδ ενώ ακόμα διαρκούσε ο πόλεμος προς τον Αβεσσαλώμ, γι' αυτό και περιέχει θρήνους, ενώ αυτόν, τον τέταρτο, τον συνέταξε μετά την νίκη του πολέμου, και τον αφιερώνει ως ευχαριστήριο στον νικητή Θεό. Γι' αυτό άλλοι από τους ερμηνευτές αντί του, «Εις το τέλος», θέτουν

στην ωδή την επιγραφή, «Στον νικητή», δηλαδή την αναγράφουν «επινίκιο».

Φέρει λοιπόν την επιγραφή «Εις το τέλος», επειδή ο ψαλμός γράφθηκε για την κατάργηση της τυραννίας, ενώ η επιγραφή, «Με ύμνους», τέθηκε επειδή δεν δακρύζει πια ο Δαβίδ, αλλά υμνεί τον Θεό που του δώρισε τη νίκη. «Ψαλμός ωδής» πάλι επιγράφεται, επειδή πανηγυρίζοντας ο Δαβίδ, ψάλλει μελωδικώτερα το γεγονός της νίκης.

Στίχος 2. «Κάθε φορά που σε επικαλέσθηκα».

Είναι απρεπές το να καταχωνιάζουμε την πράξη της ευεργεσίας, πράγμα για το οποίο κατηγορούνται οι εννέα λεπροί των Ευαγγελίων. Ή λοιπόν θαυμάζει πολύ την γενναιοδωρία του Θεού, η οποία δεν ικανοποίησε τα αιτήματα μετά από το πέρασμα πολλού χρόνου, ή ίσως διδάσκει, ότι σώθηκε όχι με το να σιωπά, αλλά μάλλον με το να τον επικαλείται. Φαίνεται λοιπόν από αυτό, ότι είναι μεγάλο και πολύ ωφέλιμο το να προσευχόμαστε αδιάκοπα.

Στίχος 2. «Θεέ της δικαιοσύνης μου».

Τον βρίσκουμε λοιπόν αυτόν, ο οποίος εδώ λέγει με τρόπο χρήσιμο, ότι ο εαυτός του είναι δίκαιος, να ομολογεί ότι είναι και ένοχος αμαρτίας. Και πώς τότε είναι δυνατόν, λέγει, να είναι αληθινό, ότι ο ίδιος είναι δίκαιος και ένοχος αμαρτίας; Γιατί ακολουθούν τους δικαίους και ολισθήματα, σύμφωνα με το «Επτά φορές θα πέσει ο δίκαιος, και θα σηκωθεί».

Άλλο πράγμα λοιπόν είναι το να αμαρτάνει κανείς ασταμάτητα, και άλλο, στην προσπάθειά του να επιτύχει τη δικαιοσύνη, να υποκύπτει κάποιες λίγες φορές στην αδυναμία της φύσεως. Γιατί σύμφωνα με αυτό που έχει γραφεί, «Τα παραπτώματα ποιος μπορεί να τα γνωρίσει;», και «ποιος μπορεί να καυχηθεί, ότι έχει αγνή την καρδιά του».

Στίχος 2. «Όταν βρέθηκα σε θλίψη με παρηγόρησες».

Επειδή είπε, ότι «ο Θεός με άκουσε», σαν κάποιος να τον ρώτησε, Σε τι εισακούσθηκες, προφήτη; Ποιο είναι αυτό που επιθυμούσες πολύ και είχε αίσιο τέλος; Διευκρινίζει τον τρόπο της βοήθειας και λέγει· «Βρήκα παρηγοριά στη θλίψη μου», δηλαδή δεν απαλλάχθηκα μόνο από τις δύσκολες περιστάσεις και από το να βρίσκομαι σε ελεεινή κατάσταση, αλλά να προχωρώ σιγά σιγά και σε ευθυμία.

Γιατί με άκουσε, όχι ζητώντας του χρήματα, ούτε για να νικήσω τους εχθρούς (γιατί δεν ζήτησα τέτοια), αλλά με το να μου προσφέρει άνεση και παρηγοριά μέσα στην ώρα της θλίψης μου.

Ο Παύλος βέβαια άκουσε· «Σου είναι αρκετή η χάρη μου γιατί η δύναμή μου φανερώνεται τέλεια εκεί όπου υπάρχει αδυναμία». Αλλά και εκείνοι που πέρασαν μέσα από τις παγίδες της αμαρτίας, και εκείνοι που πέθαναν για την πίστη και υπέμειναν θλίψεις για τον Χριστό και υπέστησαν σωματικές κακώσεις, θα απολαύσουν τα ουράνια αγαθά.

Μπορεί όμως ο λόγος να βρει εφαρμογή και στον Σωτήρα, δείχνοντας ότι και αυτός με τα παθήματα έγινε τέλειος, και με το ότι έπαθε έγινε υψηλότερος. Πρέπει όμως να γνωρίζουμε και αυτό, ότι τις δύσκολες περιστάσεις των αγίων η αγία Γραφή τις ονομάζει θλίψεις, γιατί συμβαίνουν σ’ αυτούς για να γυμνάζονται στην αρετή, όπως ο λόγος, «Οι θλίψεις των δικαίων είναι πολλές», ενώ στις περιπτώσεις των αμαρτωλών τις ονομάζει μάστιγες, όπως το λεγόμενο «Οι μάστιγες των αμαρτωλών είναι πολλές».

Γιατί μαστιγώνονται, παιδευόμενοι εξαιτίας των αμαρτιών τους.

Από τον τόμο «Κυρίλλου Αλεξανδρείας, Άπαντα τα έργα, τόμος 14» του εκδοτικού οίκου Ελευθερίου Μερετάκη «Το Βυζάντιον», Πατερικαί Εκδόσεις Γρηγόριος Παλαμάς, Θεσσαλονίκη 2003. Κείμενο, μετάφραση, σχόλια Παναγιώτης Παπαευαγγέλου, δρ. Θεολογίας. Επόπτης, επιμελητής εκδόσεως Ελευθέριος Γ. Μερετάκης, πτ. Θεολογίας.

Πηγή: pemptousia.gr